

бухгалтерського обліку формується за фактичним витратами. МСФЗ, крім собівартості, пропонує також застосування справедливої вартості – виходячи із ціни контракту і ринкових умов. А подальша оцінка залежить від призначення фінансового інструменту і може здійснюватися або за справедливою, або за амортизованою вартістю. Тому в обліковій політиці підприємства повинна бути чітко описана стратегія володіння і роботи з фінансовими інструментами для правильного вибору методики обліку та оцінювання фінансових інструментів кредитування.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджене Наказом МФУ №559 від 30.11.2001 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

2. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9) «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_015

УДК 657.412.1/4-043.86

Пришляк Г. В., Вагнер І. М.,
ДВНЗ «Університет банківської справи»
Львівський навчально-науковий інститут

ВИЗНАЧЕННЯ НОУ-ХАУ ДЛЯ ПОТРЕБ ОБЛІКУ

Зважаючи на те, що термін «ноу-хау» досить давно використовується в діловому лексиконі, а сам об'єкт як сукупність інформації, що має комерційну цінність, нерідко виступає в якості предмета угод, все ж таки він є одним з найбільш неоднозначних об'єктів сучасного бухгалтерського обліку.

На сьогоднішній день, у практиці виникає багато, як запитань пов'язаних з ноу-хау, так і не існує єдиної думки щодо теоретичного визначення «ноу-хау» та його місця в системі об'єктів інтелектуальної власності.

Загалом, термін «ноу-хау» фактично розглядають як конфіденційну інформацію технічного, організаційного (управлінського), комерційного, виробничого та іншого характеру. Тобто «ноу-хау» - це режим конфіденційності створеного працівником технічного рішення, що складається

з даних, які є загальновідомими самі по собі, але становлять виняткову цінність у своїй сукупності саме в певному поєднанні.

Визначення поняття «ноу-хау» наведене в Законі України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14.09.2006 р. №143-V. Де визначено ноу-хау як інформацію, що отримана завдяки досвіду та випробуванням, яка: – не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій; – є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції та надання послуг; – є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпано, щоб можна було перевірити її відповідність критеріям не загальновідомості та істотності[1].

Ноу-хау тісно пов'язано з поняттям знання, яке важко або неможливо передати іншій особі. Виокремлено такі характерні риси ноу-хау:

- 1) секретність інформації, що його становить;
- 2) забезпечення секретності законним власником права на ноу-хау й додержання режиму секретності третіми особами (наприклад, особами, яким дана інформація стала відома через службове положення або виконувані професійні службові функції, контрагентами за договором тощо);
- 3) істотність (цінність) інформації, що його становить;
- 4) ідентифікованість, тобто фіксованість у такий спосіб, який дає змогу перевірити додержання критеріїв секретності й істотності;
- 5) практична застосовність [2].

Під ноу-хау у складі інтелектуальної власності розуміють, що це знання та досвід наукового, технічного, виробничого та іншого характеру, які практично застосовуються в діяльності підприємства. Завдяки використанню ноу-хау підприємства чи організації часто забезпечують конкурентні переваги і комерційну вигоду.

Слід зазначити, що чітка правова ідентифікація ноу-хау виступає визначальним фактором визнання і відображення даного об'єкта в системі бухгалтерського обліку. У сучасній обліковій практиці визнання ноу-хау як об'єкт бухгалтерського обліку, а саме нематеріального активу, пов'язане з певними труднощами.

При прийнятті рішення про відображення ноу-хау у балансі слід користуватися наступними документами: Цивільний кодекс України, Закон України «Про авторське право і суміжні права», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів від 16.11.2009 р. № 1327/№ 1327, МСБО 38 «Нематеріальні активи» [3].

Діюче П(с)БО 8 «Нематеріальні активи» визначає критерії відображення в обліку об'єкта нематеріального активу: якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод від активу, його вартість може бути достовірно

визначена; підприємство має технічну можливість та ресурси для доведення активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання.

Для достовірного визначення вартості активу необхідна наявність таких документів: документи, що підтверджують факт створення цих активів (кошториси витрат, акти приймання-передачі, положення (інструкції) про службові і комерційні таємниці, тощо).

У випадку якщо нематеріальний актив не відповідає визначеним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням чи створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені.

І на цьому закінчується компетенція фінансового обліку щодо відображення об'єктів які по суті є важливими критеріями успішності діяльності підприємства але з тих чи інших причин не мають достатніх характеристик для відображення їх у складі нематеріальних активів підприємства. У такому разі виникає об'єктивна підстава для відображення такого активу в управлінському обліку підприємства.

Література

1. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферту технологій : Закон України від 14 вересня 2006 р. № 143-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua>.
2. Борисова В.І. Цивільне право України [Текст] : [підручник] / В.І. Борисова, В.Л. Яроцький. – Х. : Право, 2011. – 655 с.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

УДК 657.471

Черешнюк О. М.,
Тернопільський національний економічний університет

КОНЦЕПЦІЯ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ

Реалізація проектів сьогодні є необхідною складовою успішного бізнесу, а саме інструментом, який дає можливість компанії досягати своїх стратегічних цілей. За результатами досліджень Forbes Insights, 81 % респондентів заявили, що вважають ризик пов'язаний із впровадженням нового проекту найважливішим, оскільки від правильного вибору стратегії діяльності і терміну реалізації оновлення залежить процес розвитку та отримання фінансових результатів [1].